

“Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение  
«Альметьевская школа-интернат для детей с ограниченными возможностями здоровья»

Утверждено  
протоколом педагогического совета  
№1 от «29» августа 2022г.  
Приказ №98-о от «31» августа 2022г.  
Директор школы-интернат  
\_\_\_\_\_ Мартынова Л.Р.

**Рабочая программа**  
**по предмету ЧТЕНИЕ НА РОДНОМ(ТАТАРСКОМ)ЯЗЫКЕ**  
для **8 КОРРЕКЦИОННОГО** класса  
(надомное обучение)  
**0,5** часа в неделю; **18** часов в год  
Составитель: **Шангараева Л.И., учитель**

Согласовано:  
Зам.директора по УР \_\_\_\_\_ И.Б. Шарифуллина  
Рассмотрено:  
На заседании ШМО, протокол № 1 от 26 августа 2022г.  
Руководитель ШМО \_\_\_\_\_ М.Г.Шарипова

Альметьевск, 2022

### ***Пояснительная записка.***

Рабочая программа разработана на основе:

- Закона РФ «Об образовании» №273 –ФЗ. Принят Государственной Думой РФ 21 декабря 2012г;
- Типового положения о специальном (коррекционном) образовательном учреждении для обучающихся, воспитанников с отклонениями в развитии», Постановление Правительства РФ, 10.03.2000 г., № 212; 23.12. 2002 г., № 919;
- Концепции специальных федеральных государственных образовательных стандартов для детей с ограниченными возможностями здоровья, 2009г;
- Постановления Кабинета Министров № 401 от 16.06.2008 «О порядке воспитания и обучения детей – инвалидов на дому и дополнительных мерах социальной поддержки по обеспечению доступа инвалидов к получению образования»;
- Базисного учебного плана специальных (коррекционных) образовательных учреждений VI вида для обучающихся, воспитанников с отклонениями в развитии от 10.04.2002г. 29/2065-п;
- Авторской учебной программы «Программы специальных (коррекционных) образовательных учреждений VIII вида 5-9 классы» под редакцией В. В. Воронковой - М.,ВЛАДОС, 2011г.;
- Образовательной программы ГБОУ «Альметьевская школа-интернат для детей с ограниченными возможностями здоровья»;
- Учебного плана ГБОУ «Альметьевская школа-интернат для детей с ограниченными возможностями здоровья» на 2022-2023 учебный год;
- Положения о структуре, порядке разработки и утверждения рабочих программ учебных курсов, предметов, дисциплин в ГБОУ «Альметьевская школа-интернат для детей с ограниченными возможностями здоровья»;
- Федерального перечня учебников, рекомендованных (допущенных) к использованию в образовательном процессе в образовательных учреждениях, реализующих программы общего образования, 2010г. № 189;

## **Эш программасы түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:**

8 нче сыйныфта туган (татар) әдәбиятын укытуның

### **Төп максатлары:**

1. Татар сөйләмен тыңлап аңларга күнектерү, төрле жанрдагы текстларны аңлап уку күнекмәләрен үстерү,
2. Татар этикеты тәгъбирләрен кертәп, бирелгән ситуация буенча диалогик сөйләм оештырырга өйрәтү,

### **Төп бурычлар:**

1. Татар теленең орфоэпик, орфографик, лексик, грамматик нигезләрен системалы рәвештә үзләштерү,
2. Алган белемнәргә жанлы аралашу шартларында кулланырга өйрәтү.
3. Укучыларның орфографик, пунктуацион грамоталылык дәрәжәсен камилләштерү.

### **Укучыларның белем, осталык һәм күнекмәләренә таләпләр:**

1. Татар теленең һәм әдәбиятының дөньякүләм тоткан урыны турында мәгълүмат бирү;
2. Татар һәм рус телләрендәге аерым грамматик категорияләренң тәңгәл килү-килмәвен белү;
3. Татар теленең орфоэпик, орфографик, лексик, грамматик, пунктуацион нормаларын белү һәм, аларга нигезләнеп, телдән яки язма сөйләм күнекмәләрен булдыру;
4. Аралашу ситуацияләренә бәйле лексик берәмлекләргә, аларның синонимнарын һәм антонимнарын төгәл һәм урынлы куллана белү;
5. Татар теленең фразеологик берәмлекләрен танып һәм сөйләмдә куллана белү;
6. Гади һәм кушма жөмлөләрнең төрен белү;
7. Татар жөмлөсәндә сөйләм яналыгының хәбәр алдында урнашуын белеп, оештыру осталыгына ия булу;
8. Татар һәм рус телләре арасындагы тарихи, мәдәни бәйләнешләр турында белү;
9. Төрле чыгаганаклардан (фәнни-популяр текстлар, массакүләм мәгълүмат чаралары, интернет һ.б.) файдаланып, кирәкле мәгълүматны таба һәм башкаларга телдән яки язмача житкерә алу;
10. Мәдәниара аралашу ситуацияләрендә әңгәмә коры алу;
11. Тиешле (1000 - 1500 сүз) күләмдә татар сүзләрен яттан белеп, аларны телдән һәм язма сөйләмдә дөрес куллана белү.

### **Рус телендә сөйләшүче балалар өчен язма эш төрләре**

1. Әсәрнең планын төзү;
2. Әсәр геройлары турында үз фикереңне язү;
3. Әсәрнең сюжетын үзгәртеп, яңа хикәя төзү;  
хикәяләп язү;
5. Тест формасындагы күнегүләр, тәржемә итү;
6. Укылган әсәрнең эчтәлегенә буенча иңшә язү



## Календарно-тематическое планирование

| № | ТЕМА                                                                                                                                                                         | Үзлөштөрөлөргө тиешле белем һәм күнөкмәләр                                                                                                                           | Өй эше                                                                                                                                                       | Үткәру вакыты  |      |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------|
|   |                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                              | план           | факт |
| 1 | Р Вәлиева. «Мәктәбем»<br>Каюм Насыйриненң биографиясе                                                                                                                        | Шигырьне сәнгатьле укый белү, эчтәлегә буенча әңгәмә булдыру<br>Монологик сөйли белү                                                                                 | Шигырьне сәнгатьле укырга<br>7-8 нче битләргә укырга                                                                                                         | 2.09<br>9.09   |      |
| 2 | «Әбүгалисина» әсәрененң беренче өлеше<br>«Әбүгалисина» әсәрененң икенче өлеше<br>В. Нуриев “Өлгерәм әле” хикәясененң I өлеше<br>В. Нуриев “Өлгерәм әле” хикәясененң II өлеше | Текстны өлешләргә, кисәкләргә аеру, төп фикерне билгеләү План төзү<br>Аутентив материал белән эшли белү.<br>Укучыларны үз фикерләрен булдыруга өйрәтү                | Әсәрененң эчтәлеген сөйли белергә, план төзергә, текст буенча сораулар төзергә<br>Эчтәлек сөйли белергә, сорауларга җавап бирергә, образларга характеристика | 16.09<br>23.09 |      |
| 3 | Татарстан Милли китапханәсе<br>Л. Леронның “Пирамида” әсәре                                                                                                                  | Дәреслек һәм өстәмә материал белән эшли белү<br>Әдәби әсәрләргә укуга өйрәтү                                                                                         | Диалог төзеп килергә<br>Эчтәлекне сөйләү                                                                                                                     | 30.09<br>7.10  |      |
| 4 | Н. Гыйматдинова. “Болын патшасы” хикәясә I-II - III өлешләр<br>Н. Гыйматдинова. “Болын патшасы” хикәясененң IV-V бүлекләре                                                   | Текстны өлешләргә, кисәкләргә аеру, төп фикерне билгеләү<br>Аутентив материал белән эшли белү.<br>Текстны өлешләргә, кисәкләргә аеру, төп фикерне билгеләү План төзү | Текстны укырга, сорауларга җавап бирергә<br>Сорауларга җавап бирергә, тәрҗемә итәргә                                                                         | 14.10<br>21.10 |      |

|   |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                   |                |  |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--|
| 5 | Ш. Галиевның биографиясе.<br>Ш. Галиевның “Безнең йорт малайлары”                                                                                                  | Шигырьне сәнгатьле укый белү, эчтәлеге<br>буенча әңгәмә булдыру<br>Шигырьне сәнгатьле укый белү, эчтәлеге<br>буенча әңгәмә булдыру                                             | Язучы биографиясен сөйли белергә<br>Шигырьне сәнгатьле уку                                                                        | 28.10<br>11.11 |  |
| 6 | Ш. Галиевның “Ялгыш адым” шигыре белән танышу<br>Ф. Шәфигуллинның биографиясе<br>Ф. Шәфигуллин. “Әнфисә кемгә елмая?” әсәре белән танышу                           | Шигырьне сәнгатьле укый белү, эчтәлеге<br>буенча әңгәмә булдыру<br>Парларда эшли белү, монологик сөйләм<br>төзи белү                                                           | Шигырьне сәнгатьле уку<br>Язучы биографиясен сөйли<br>белергә, эчтәлекне сөйли белергә                                            | 18.11<br>25.11 |  |
| 7 | Р. Миңнуллинның “Подъездагы язулар” әсәре белән танышу<br>Ф. Яруллинның биографиясе<br>Ф. Яруллин. “Жилкәннәр жилдә сынала” әсәре белән танышу                     | Шигырьне сәнгатьле укый белү, эчтәлеге<br>буенча әңгәмә булдыру<br>Текстны өлешләргә, кисәкләргә аеру, төп<br>фикерне билгеләү План төзү<br>Аутентив материал белән эшли белү. | Сорауларга җавап бирү<br>78-79 битләргә укырга, әсәрне<br>укырга                                                                  | 2.12<br>9.12   |  |
| 8 | Әсәр эчтәлеге буенча сөйләмгә чыгу<br>К. Даянның “Өзелгән чәчәкләр” әсәренен I Пөлеше белән танышу<br>К. Даянның “Өзелгән чәчәкләр” әсәренен II өлеше белән танышу | Парларда эшли белү, иптәшенә киңәш<br>бирү<br>Текстны өлешләргә, кисәкләргә аеру, төп<br>фикерне билгеләү План төзү<br>Парларда эшли белү, иптәшенә киңәш<br>бирү              | Эчтәлеген сөйли белү<br>1 бүлекне укып, эчтәлеген<br>сөйләргә, 2 бүлекне укып, сөйләргә,                                          | 16.12<br>23.12 |  |
| 9 | М. Галиевның “Жинәсем килде” әсәре белән танышу<br>А. Алишның биографиясе.<br>А. Алиш. “Алдакчы Наил” хикәясә белән танышу                                         | Үз фикерне булдыру, монологик сөйли<br>белү<br>Текстны өлешләргә, кисәкләргә аеру, төп<br>фикерне билгеләү План төзү<br>Аутентив материал белән эшли белү.                     | 105-106 битләргә укырга, эчтәлеген<br>сөйли белергә<br>110-111 нче битләргә<br>укырга, текстны укырга, эчтәлеген<br>сөйли белергә | 13.01<br>20.01 |  |

|    |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                             |                                                                             |                |  |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------|--|
| 10 | Н. Дәүлинең биографиясе белән танышу<br>Н. Дәүлинең “Бәхет кайда була?” әсәре белән танышу<br>Дәрдемәнднең биографиясе.<br>Дәрдемәнднең “Бер хәзинә” әсәре белән танышу | Шигырьне сәнгатьле укый белү, әчтәлегә буенча әңгәмә булдыру<br>Монологик сөйли белү, әңгәмә булдыруга өйрәтү                                                               | Биографиясен сөйли белү, әсәрнең әчтәлеген сөйләү<br>Биографияне сөйли белү | 27.01<br>3.02  |  |
| 11 | Н. Дәүлинең “Хезмәткә-хөрмәт” әсәре белән танышу<br>Н. Дәүлинең “Хезмәткә-хөрмәт” әсәре буенча диалогик сөйләмгә чыгу<br>Үз-үзегезне тикшерегез                         | Парларда эшли белү, иптәшенә киңәш бирү<br>Мөстәкыйль эшли белү                                                                                                             | Текстның әчтәлеген сөйли белергә, яраткан һөнәрегез турында сөйләгез.       | 10.02<br>17.02 |  |
| 12 | Р. Фәйзуллин. “Онытма син!<br>Р. Фәхретдинов. “Идел суы ага торыр” әсәре белән танышу                                                                                   | Шигырьне сәнгатьле укый белү, әчтәлегә буенча әңгәмә булдыру<br>Текстны өлешләргә, кисәкләргә аеру, төп фикерне билгеләү<br>План төзү<br>Аутентив материал белән эшли белү. | Шигырьне сәнгатьле укырга<br>Әсәрнең әчтәлеген сөйләү                       | 24.02<br>3.03  |  |
| 13 | Сөембикә турында текст<br>Туган жирем – Татарстан<br>Татарстанның Милли музеенда                                                                                        | Парларда эшли белү, иптәшенә киңәш бирү<br>Туган илгә мөхәббәт хисен уяту                                                                                                   | Текстны укырга                                                              | 10.03<br>17.03 |  |
| 14 | Үз-үзегезне тикшерегез                                                                                                                                                  | Мөстәкыйль эшли белү                                                                                                                                                        |                                                                             | 24.03          |  |
|    | Г. Тукай биографиясе<br>Г. Тукай. “Исемдә калганнар”                                                                                                                    | Тукайның биографиясе белән язучының әсәре буенча танышу                                                                                                                     | Тукайның биографиясен сөйләргә                                              | 7.04           |  |
| 15 | Ә. Фәйзи. “Асрарга бала бирәм”<br>Г. Тукай. “Су анасы”                                                                                                                  | Тукайның биографиясе белән язучының әсәре буенча танышу<br>Шигырьне сәнгатьле укый белү, әчтәлегә буенча әңгәмә булдыру                                                     | Г. Тукайның балачагы турында сөйләргә<br>Өзекне яттан сөйләү                | 14.04<br>21.04 |  |

|    |                                                                                                    |                                                                                                                                   |                                                                        |                |  |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------|--|
| 16 | С. Алишев. “Нәни батыр”<br>Г. Ибраһимовның<br>биографиясе,<br>“Алмачуар” әсәренең I<br>кисәге      | Эчтәлек буенча әңгәмә булдыру<br>Туган якка мэхәббәт хисен уяту                                                                   | Әсәрнең эчтәлеген сөйләү<br>Г. Ибраһимовның биографиясен<br>сөйли белү | 28.04<br>5.05  |  |
| 17 | Г. Ибраһимовның<br>“Алмачуар” әсәренең II<br>кисәге<br>“Алмачуар” әсәренең соңгы<br>бүлеге<br>Тест | Текстны өлешләргә, кисәкләргә аеру, төп<br>фикерне билгеләү План төзү<br>Аутентив материал белән эшли белү.<br>Белемнәрне тикшерү | Әсәрне сөйли белү                                                      | 12.05<br>19.05 |  |
| 18 | Үткәннәрне кабатлау                                                                                |                                                                                                                                   |                                                                        | 26.05          |  |



## Эш программасына төзөтмөлөр кертү бите

[illegible]